

Συνέντευξη Βασίλης Στεφανάκος: «Τον φτωχό δεν τον υπολογίζει κανένας»

Βασίλης Στεφανάκος, ένας κρατούμενος αγωνιστής που έσπασε τα τείχη των φυλακών σπάζοντας τους ρόλους διαχωρισμού των μέσα με τους έξω. Μία συνέντευξη στη «Βαβυλωνία» το 2010 κρατούμενος στις φυλακές. Την ώρα που ο αγώνας των κρατουμένων ήταν σε πλήρη εξέλιξη, ο Βασίλης Στεφανάκος, κρατούμενος στις φυλακές Κορυδαλλού, μίλησε στη «Βαβυλωνία» για την κατάσταση εντός των τειχών των φυλακών.

Δύο χρόνια μετά το μεγάλο αγώνα με τις μαζικές απεργίες πείνας σε όλες τις φυλακές της χώρας, και τις υποσχέσεις της τότε κυβέρνησης για βελτιώσεις στους όρους και τις συνθήκες κράτησης, άλλαξε η καθημερινότητα της φυλακής;

Οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης δεν θα άλλαζε ουσιαστικά την καθημερινότητα, γιατί και μόνο η στέρηση της ελευθερίας είναι μια τιμωρία, που βεβαίως ο καθένας τη βιώνει με διαφορετική ένταση, αναλόγως των προτεραιοτήτων του και των αξιών του. Οι συνθήκες επιβίωσης είναι τόσο χαμηλότερα από τη βάση των ορίων της στοιχειώδους αξιοπρέπειας, που δεν φτάνουν «βελτιώσεις». Οι υποσχέσεις όλων ήταν άνευ αντικρίσματος, αλλά οι αγώνες είναι χρήσιμοι και όχι μάταιοι.

Ποια είναι τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εντός των σιδηρόφρακτων τειχών των κατ' ευφημισμό αποκαλούμενων «σωφρονιστικών καταστημάτων»;

Η φυλακή του Κορυδαλλού όπου κρατούμαι φτιάχτηκε το 1968 για 500 άτομα, κατάντησε όμως το 2010 να φιλοξενεί 2.500 άτομα. Ανεκπαίδευτοι υπάλληλοι, θύτες και θύματα και οι ίδιοι, περίθαλψη μηδέν, υγιεινή μηδέν, διατροφή χάλια, κατσαρίδες, ποντίκια, παγωμένα νερά είναι μερικά από τα πρακτικά προβλήματα.

«Εμείς τους πιάνουμε κι εσείς τους αφήνετε» λένε συνεχώς οι αστυνομικοί στη δικαστική εξουσία. Το σοβαρότερο πρόβλημα των κρατουμένων είναι η απονομή της δικαιοσύνης. Εκεί συναντάμε ανεπαρκή άτομα, φοβισμένα ανθρωπάκια, που καλύπτονται από το μανδύα του καθωσπρεπισμού. Επίσης, συναντάμε και άλλα ανισόρροπα άτομα που «κάμπουν το γόνυ» στις σκοπιμότητες.

Όλοι οι παραπάνω προσπαθούν να διεκπεραιώσουν τις υποθέσεις που τους στοιβάζουν στα γραφεία τους. Δικάζουν χωρίς να παιδεύουν την ψυχή τους και το μυαλό τους, με συνέπεια να βασανίζουν με τις αποφάσεις τους αρκετούς ανθρώπους και τις οικογένειές τους. Δεν φτάνει που υπηρετούν ένα άθλιο σύστημα, αλλά καταντούν πολλές φορές το μακρύ χέρι των σκοπιμοτήτων της Ασφάλειας. Είναι λυπηρό να βλέπεις επιστήμονες να ποδηγετούνται από αγράμματους χωροφύλακες. Τα προβλήματα είναι τεράστια. Με ανύπαρκτο Δικηγορικό Σύλλογο, με φοβισμένους δικαστές, με τον κίνδυνο της ρετσινιάς του Παραδικαστικού, ο κατηγορούμενος στην Ελλάδα δεν έχει καμιά τύχη. Το φτωχό δεν τον υπολογίζει κανένας, στον περιβόητο «συνήθη ύποπτο» δεν τολμάει κανένας να του δώσει δίκιο και συναντάμε αποφάσεις δικαστηρίων να είναι με καρμπόν το Διαβιβαστικό της Ασφάλειας.

Η τριετής αμνήστευση, δηλαδή η απελευθέρωση των κρατουμένων που πλησιάζουν στην τελευταία τριετία έκτισης της ποινής, θεωρείς ότι μπορεί να αποτελέσει μια ανάσα ελευθερίας;

Οποιαδήποτε ελάφρυνση ποινής ανακουφίζει την κοινωνία των φυλακών.

Τι συμβαίνει και χάνονται άνθρωποι με τραγική συχνότητα στις φυλακές;

Ναρκωτικά κυρίως και σε συνδυασμό με τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης, με την ολικά ανύπαρκτη ιατρική περίθαλψη και όλα αυτά σε μια ζωή της φυλακής που είναι γεμάτη καημούς και παράπονα. Ε, και πάλι λίγοι πεθαίνουν!

Πιστεύεις ότι ο αγώνας για καλύτερες συνθήκες κράτησης σήμερα μπορεί να φέρει μια κοινωνία χωρίς φυλακές αύριο;

Όσο βελτιώνονται οι συνθήκες διαβίωσης, τόσο πιο ανθρώπινος γίνεσαι. Όταν διαβιώνεις, έχεις περιθώρια για σκέψεις και αναστοχασμό, ενώ όταν επιβιώνεις εξελίσσεται το ένστικτο εις βάρος της ψυχής και του νου. Πιστεύω ότι ο τρόπος που στοιβάζουν ανθρώπους στις αποθήκες της δικαιοσύνης τους είναι η σοβαρότερη αιτία αύξησης της εγκληματικότητας και ιδιαίτερα μιας εγκληματικότητας που πονά το φτωχό λαό, ο οποίος είναι και η εύκολη λεία, και ίσως αυτό είναι κοινό χαρακτηριστικό των κακοποιών με το σύστημα διακυβέρνησης. Για αυτό θεωρώ το οργανωμένο έγκλημα παρακράτος. Βέβαια έχω καταδικαστεί για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, αλλά πιστεύω πως δεν έχω αυτά τα χαρακτηριστικά.

«Είναι καθαρό το γιατί οι δογματικοί επαναστάτες που έχουν αναθέσει στον εαυτό τους να καταστρέψουν τις υπάρχουσες εξουσίες και διευθετήσεις για να δημιουργήσουν πάνω στα ερείπιά τους τη δική τους δικτατορία δεν υπήρξαν ποτέ και δεν είναι Εχθροί του Κράτους αλλά αντίθετα υπήρξαν και θα είναι οι πιο φλογεροί του Υπερασπιστές. Είναι εχθροί των σημερινών πολιτικών θεσμών μόνο γιατί αποκλείουν τη δυνατότητα της δικτατορίας τους, αλλά όμως είναι οι πιο φλογεροί φίλοι της εξουσίας του Κράτους». Δεν το είπε ο Λάκι Λουτσιάνο, ο Μπακούνιν το είπε».

Πώς δρα ο μη δογματικός αγωνιστής για τη φυλακή σήμερα, μέσα κι έξω;

Όταν αυτοκρίνεσαι, αμφισβητείς τις εύκολες λύσεις και καταφέρνεις να ανοίγεις το νου σου όλο και περισσότερο. Θα καταλάβεις ότι το καλό σου συμπεριλαμβάνεται στο καλό της κοινωνίας. Τότε, ακόμα και ωφελιμιστικά να λειτουργείς, οι πράξεις σου θα διακατέχονται από ένα πνεύμα πλουραλισμού και συλλογικότητας. Θεωρώ ότι είναι μια καλή αρχή. Τώρα οι αγώνες, ακόμα και σαν αυτοσκοπός, είναι ωφέλιμοι, μόνο να προσθέσουνε έχουνε. Κανένας αγώνας δεν είναι μάταιος.

Δεν δικαιούμαι να κρίνω τις δράσεις, ο τρόπος δράσης του κάθε ανθρώπου που αποφασίζει να αγωνιστεί για καλύτερη ζωή αφορά

τον ίδιο. Όσα πιο πολλά διακινδυνεύει και απαρνιέται, τόσο πιο πολύ ανεβαίνει στην εκτίμησή μου, ακόμα κι αν κάνει λίγο λάθος. Βέβαια είναι εμπόδιο ο δογματισμός, κυρίως για τις εμμονές και την αλαζονεία που απορρέουν από αυτόν. Όσο για την παραπάνω ρήση του Μπακούνιν που χρησιμοποιήθηκε σε μια απάντησή μου σε σχόλιο πάνω σε κείμενο μου στο indymedia, τη θεωρώ και αυτή ολίγον δόγμα.

Ποιοι ευθύνονται για τη συνομωσία σιωπής που επικρατεί για την κατάσταση στις φυλακές σήμερα; Πιστεύεις ότι υπάρχει κάποιος τρόπος αυτή η σιωπή να σπάσει;

Δεν νομίζω ότι πρόκειται περί σιωπής, δεν υπάρχουν μυστικά. Οι συνθήκες είναι γνωστές σε όλους. Τα προβλήματα διαιωνίζονται από την αδράνεια των κρατουμένων, αρκετοί από τους οποίους, ενώ πολλές φορές καμαρώνουν ότι είναι παράνομοι, παράλληλα κλαψουρίζουν και ζητούν συμπόνια από μια κοινωνία που δεν τη νοιάστηκαν ποτέ. Γιατί το μεγαλύτερο ποσοστό είναι φτηνοί κακοποιοί και ναρκομανείς. Το ότι για την κατάσταση αυτή την κύρια ευθύνη την έχει το σύστημα δεν μειώνει τις ευθύνες των ατόμων. Όταν κυνηγάς την εύκολη λεία στη ζωή θεωρώ ότι γίνεσαι και εσύ εύκολη λεία. Με πίκρα τα λέω αυτά, γιατί ζω μαζί τους και είμαι μαζί τους, αλλά έτσι πιστεύω.